

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Турсуматова Раъно Аҳмадҷоновна дар мавзӯи «Имконоти педагогии ташкили таълими ба амалия тамоюлдоштаи хонандагони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ (дар асоси маводҳои забони хориҷӣ)», ки барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 13.00.01-педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот (илмҳои педагогӣ) пешниҳод гардидааст.

Имрӯз дар таҳсилоти муосир масъалаи ташаккул ва рушди шахсияте меистад, ки ба тағйироти олами атроф боэътимод мутобиқ мешавад, ҳамчунин ба меҳнат ва худомӯзии минбаъда омода аст. Дар зиндагӣ барои инсон на танҳо захираи бузурги донишхояш, балки қобилияти дуруст арзёбӣ намудани тағйироти олами атроф ва имконияти татбиқи босаводонаи маҳорату донишхояш дар амалия заруранд. Яке аз воситаҳои имконпазири ҳалли ин масъала истифодаи дидгоҳи ба амалия тамоюлдошта нисбат ба таълими хонандагон мебошад. Таълими ба амалия тамоюлдошта илм ва хонандаро ба ҳам пайваستا, робитаҳои байни донишҳо ва ҳаёти рӯзмарраи одамон, муаммоҳои пеши онҳо пайдошавандаро ошкор менамояд.

Бинобар ин, аз тарафи муаллиф Турсуматова Р. А. ба сифати рисолаи илмӣ интихоб шудани ин муаммо дар мавзӯи «Имконоти педагогии ташкили таълими ба амалия тамоюлдоштаи хонандагони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ (дар асоси маводҳои забони хориҷӣ)» хеле бамаврид ва мувофиқи мақсад мебошад. Муҳимияти муаммои таҳқиқшаванда аз тарафи муҳаққиқ вобаста аз зарурияти ҳалли ин муаммо дар сатҳи умумидавлатӣ, соҳавӣ ва касбӣ асоснок карда шудааст.

Муаллиф дар диссертатсия мақсад мегузорад, ки амалӣ намудани таълими ба амалия тамоюлдошта аз ҷиҳати педагогӣ самарабахш хоҳад буд, агар:

- муайян намудани функсияҳо, коркарди қоидаҳо ва мундариҷаи амалишавии он дар раванди таълим анҷом ёбад;

- имконияти таҳсилоти дидгоҳи ба таълим тамоюлдошта нисбат ба таълими хонандагон ошкор гарданд;

- асосҳои мундариҷавию технологияи амалӣ намудани таълими ба амалия тамоюлдошта коркард шаванд;

- таълими ба амалия тамоюлдошта дар заминаи алоқамандии таълим бо ҳаёт ва муҳит амалӣ гардад.

Барои расидан ба ҳадафи гузошта ва санҷидани фарзияи пешниҳодшуда муаллиф вазифаҳои зерини таҳқиқотро муқаррар намудааст:

- анҷом додани таҳлили вазъи амалӣ намудани таълими ба амалия тамоюлдоштаи хонандагон дар дарсҳои забони англисӣ дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумии Ҷумҳурии Тоҷикистон;

- таҳқиқ намудани сохтор ва мундариҷаи раванди таълими ба амалия тамоюлдоштаи хонандагон;

- муайян кардани мундариҷаи имконияти педагогии амалӣ намудани таълими ба амалия тамоюлдоштаи хонандагон;

- коркард ва тариқи озмоиш санҷидани самаранокии имконияти педагогии амалӣ намудани таълими ба амалия тамоюлдоштаи хонандагон.

Натиҷагирӣҳои муаллиф дар заминаи корҳои таҷрибавӣ-озмоишии анҷомдода фарзияи дар аввали таҳқиқот пешниҳодшударо ошкор месозанд, яъне агар раванди таълими ба амалия тамоюлдоштаи хонандагон бо ба ҳисоб гирифтани шароитҳои ошкоршудаи дидактикӣ ба амал бароварда шавад, он гоҳ сифати таълим баланд мегардад, зеро:

- вижагиҳои когнитивии инкишофи психологии хонандагон беҳтар мегарданд;

- ангезанокии фаъолияти таълимӣ меафзояд;

- сатҳи саводнокии функционалии хонандагон баланд мешавад.

Мувофиқи ин, муаллиф самаранокии раванди таълими ба амалия

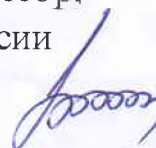
тамоюлдоштаи хонандагонро, ки натиҷаи ҷорӣ намудани модели кор карда баровардашуда дар амалияи мактаби таҳсилоти умумӣ мебошад, тасдиқменамояд.

Тадқиқоти назариявӣ ва озмоишии аз ҷониби муҳаққиқ анҷомдодашуда аз рӯи мавзӯи рисола, концепсияи таҳқиқотро тасдиқ намуданд.

Таҳлили автореферати диссертатсияи Турсуматова Р.А. имкон медиҳад хулоса намоем, ки муаллиф ҳадаф ва вазифаҳои гузошташудаи таҳқиқотро ҳал намудааст, хулосаҳо ва тавсияҳо тибқи вазифаҳои пешгузоштаи таҳқиқот асосноканд, мундариҷаи рисола ба таври мантиқӣ шакл гирифтаанд ва муаллиф соҳиби қобилияти таҳқиқотӣ аст. Таҳқиқоти гузаронидашуда дар рушди назария ва амалияи илми педагогика саҳми муайян мегузорад.

Дар умум, диссертатсияи Турсуматова Р.А. кори таҳқиқотии мустақилона ба анҷомрасидаи илмӣ-тахассусӣ буда, ба талаботи бандҳои 10,11,12,14 и 16-ми Низомномаи намунавии “Тартиб додани дараҷаҳои илмӣ ва унвони илмӣ”-и ҚОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки 26 ноябри соли 2016 таҳти №505 тасдиқ гардидааст, ҷавобгӯӣ мебошад ва муаллифи рисола ба дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 13.00.01-педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот (илмҳои педагогӣ) арзанда мебошад.

Доктори илмҳои педагогӣ, профессор,
декани факултети филологияи русии
Донишгоҳи миллии Тоҷикистон

 Мухаметов Гапур Бобоевич

24.02.2021 с.

Маълумот барои тамос: 734025. Ҷумҳурии Тоҷикистон, ш. Душанбе, х. Рудакӣ, 17. Тел. 904424116. E-mail: gmuxametov@yandex.ru

Имзои Г.Б. Мухаметовро тасдиқ менамоям.

Сардори РК ва КМ ДМТ

 Тавкиев Э.Ш.